

Van onderop bouwen aan organisatiedoelen

Een methodiek

Vooraf:

Deze methodiek heeft als doel organisaties in staat te stellen om van onderop te bouwen aan een goede samenwerking tussen bestuur en de organisatie als geheel. De voorafgaande visie is dat een bestuur faciliterend moet zijn voor een organisatie, want het echte werk gebeurt door vrijwilligers. Eens bestuur en vrijwilligers op dezelfde lijn zitten, kan men werken aan een gezamenlijke visie waarbij de verwachtingen naar elkaar toe helder en uitgesproken zijn. Handig om samen uit te dokteren waar u volgend jaar met de organisatie naar toe wil.

Voor wie is het bedoeld?

De methodiek kan gebruikt worden voor alle vrijwilligersorganisaties, maar in het bijzonder voor die organisaties die werken met verschillende afdelingen of autonome units. Aan te raden is dat elke afdeling afzonderlijk het model doorloopt, zo ook het bestuur als zijnde een autonome unit.

Hoe gaat het in zijn werk?

De methodiek bestaat uit drie onderdelen die afzonderlijk moeten behandeld worden, maar wel een geheel vormen. Iedere afdeling of unit binnen de organisatie doorloopt zelfstandig de methodiek. Dit kan in samenwerking met bestuursleden en/of andere units, maar dat is geen vereiste.

Wanneer elke afdeling de methodiek heeft doorlopen zijn de wensen voor – bijvoorbeeld – het komende jaar bekend. Vanuit alle modellen samen kunnen dan de wensen richting bestuur helder verwoord worden. Zo weet het bestuur wat er van haar verwacht wordt, waar ze de ambities moeten bijstellen en welke middelen ze moeten inschakelen. Eens overeenstemming bereikt tussen de afdelingen en het bestuur, kan de organisatie als geheel werken om de afgesproken doelen te bereiken, maar belangrijker nog, men kan van elkaar leren en elkaar ondersteunen!

De methodiek

De drie delen zullen hier afzonderlijk besproken worden. Onder ieder deel vindt u een voorbeeld van een echt bestaande bewonersorganisatie. Het was de afdeling Buurt Interventie Team (BIT) die het model hebben ingevuld.

ONDERDEEL VAN
www.pep-eboek.nl,
De praktische gids voor
organisaties die met
vrijwilligers werken

UITGEGEVEN DOOR
PEP Den Haag
www.pepdenhaag.nl
070-3024444

1. Positie in de samenleving:

De afdeling die samenkomt beantwoordt in eerste instantie volgende vragen:

- Wie zijn momenteel onze klanten

-> Wie bedienen we rechtstreeks met onze activiteiten?

- Wie zijn momenteel onze niet-klanten, maar hebben wel baat bij onze activiteiten?

-> Op welke groep zijn we niet rechtstreeks gericht, maar kunnen we wel van aannemen dat ze gebaat zijn bij onze activiteiten? Naar welke groep zouden we onze activiteiten gemakkelijk kunnen uitbreiden?

- Wie beschouwen we momenteel als onze partners?

-> Wie biedt ondersteuning in de activiteiten of neemt er (gedeeltelijk) aan deel?

TIP:

Maak per vraag een apart kader op een bord/groot blad. Zet deze kaders naast elkaar.

-> *Een voorbeeld van het BIT:*

Klanten:

- Bewoners (ervaren én veroorzaken: overlast)
- Winkeliers: zelfstandigen
- Politie: worden voorzien van informatie

Niet-klanten:

- Maatschappelijke instellingen
- Scholen
- Hangjongeren

Partners:

- Winkeliers (-vereniging)
- Interne partners zoals de Buurtcommissies
- Politie: wijkagenten en landelijk
- Gemeente Den Haag

2. Bereik van de klanten:

Hoe bereikt u de klanten van de afdeling? Denk hierbij aan zichtbaarheid, telefonische beschikbaarheid, social media, etc.

-> *Een voorbeeld van het BIT:*

- Wandelingen door straten op donderdagen
- Herkenbare kledij; opvallende jas met opschrift
- Via contacten bij de winkeliersvereniging
- Via een op een contact door aanspreken van bewoners
- Via acties; witte schoentjes

3. Hedendaagse situatie:

Beschrijf hier de hedendaagse situatie. Stel uzelf daarbij volgende vragen:

Welke taken worden er momenteel opgenomen?

Wat zijn onze sterke punten?

Wat zijn onze zwakke punten?

-> Een voorbeeld van het BIT:

Taken:

- Bijdragen leveren aan de veiligheid in de buurt; melding doen bij politie
- Netheid bewaken en ongeregelheden doorgeven aan gemeente
- Zorgen voor een leefbare buurt

Sterke punten:

- Er wordt veel werk verzet met een klein team
- Samenwerking met partners loopt heel goed
- Onderlinge samenwerken loopt goed

Zwakke punten:

- Nog te weinig herkenbaarheid
- Weinig erkenning voor het werk
- Er wordt risico gelopen door deelnemers aan het BIT

4. Wat is de gedroomde toekomstige situatie:

Hier beschrijft u de situatie zoals u die wil zien op een later tijdstip. In dit voorbeeld gaan we uit van de situatie die men wil zien in 2017. Stel hierbij de volgende vragen:

- Welke kansen zie je voor die periode?
- Waar zou je graag naartoe werken?
- Welke nieuwe activiteiten wil u ontplooiën?
- Welke bedreigingen zie je voor die kansen?
- Wat moet er geregeld worden om dit goed te doen verlopen?
- Wat moet men extra in de gaten houden?

TIP:

De zwakke punten uit 3 Hedendaagse Situatie kunnen misschien kansen zijn voor de toekomstige situatie. Denk hierbij ook aan 1 De Positie in de Samenleving. Immers, nieuwe kansen kunnen nieuwe klanten of een beter partnership met zich meebrengen.

-> Een voorbeeld van het BIT:

Kansen:

- De wandelrondes ook uitbreiden naar zaterdag; versterking partnership met winkeliers
- Interventies voor eenzaamheidsbestrijding toevoegen aan de taken; kan bijdragen tot meer erkenning alsook eenzame ouderen als nieuwe klanten -> brengt misschien welzijn/zorg als nieuwe partner met zich mee
- Beter herkenning door bijvoorbeeld partnership met politie in termen van materiaal ontvangen

Bedreigingen:

- De buurt wordt steeds diverser, waardoor het moeilijker wordt contact te leggen met nieuwe bewoners
- Vrijwilligers zijn niet uitgerust op nieuwe uitdagingen; bijvoorbeeld verwarde personen aanspreken op gedrag
- Materiaal is aan vervanging toe

5. Opstellen van prioriteiten en benodigdheden

Hier selecteert u de prioriteiten voor de toekomstige situatie. U combineert hiervoor de eerste vier punten. Loop dan ok voor iedere prioriteit die u kiest de eerste vier punten terug over. Definieer bijvoorbeeld de nieuwe klanten en mogelijke partners. Houd uiteraard ook rekening met de voortzetting van de hedendaagse situatie!

-> Een voorbeeld van het BIT:

Prioriteiten met daarvoor de benodigdheden:

- Op zaterdag lopen; Meer vrijwilligers werven
- Nieuwe partners aanspreken voor samenwerking (gegadigden zijn de winkeliers)
- Cursussen aanbieden aan de vrijwilligers via vrijwilligersacademie of via politie in kader van partnership
- Meer communicatie op poten zetten, zowel voor potentiële vrijwilligers als (h)erkenning; samenwerking met bedrijf in kader van Maatschappelijk Betrokken Ondernemen
- Werken aan meer erkenning; logo ontwerpen en uniforme kledij bekomen, bewustzijn creëren bij partners en bewoners omtrent noodzaak van het BIT, meldingen en interventies van het BIT inzichtelijk maken bij gegadigden; social media, politieverslag, website bewonersorganisatie,...
- Bewaking van de kerntaken en professionalisering
- Meer sponsoring opzoeken voor nieuw materiaal en/of gericht aanspreken van partners op behoeften
- Vrijwilligers werven voor bestaande taken, draaiboek ontwikkelen voor inwerken nieuwe vrijwilligers en aanbieden van relevante (en gratis) cursussen via vrijwilligersacademie.
- Opstellen van waarderingsinstrumenten voor vrijwilligers
- Partners engageren en behoeften ophalen om samenwerking te stimuleren

Het bovenstaande kader geeft nu de prioriteitenlijst weer alsook wat het BIT ervoor nodig heeft. Als iedere afdeling dit heeft gedaan, kan u de prioriteiten naast elkaar leggen en op zoek gaan naar overlapping. Daar waar er gaten blijven, kan u samen met het bestuur bespreken wie wat op zich kan nemen. Vanuit het voorbeeld kan het bestuur bijvoorbeeld het gesprek aangaan met partners, bedrijven aanspreken in het kader van MBO, vrijwilligersvacatures plaatsen (ook voor andere afdelingen) enzoverder.